

Saksframlegg

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
	Helse- og omsorgsutvalget	19.03.2020

Saksbehandler: Hilde Anhangen Karlsen

Arkivsak: 2020/1865

Dato: 17.03.2020

Plikt for leger til å delta i forebygging av en allmennfarlig smittsom sykdom etter vedtak

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Leger som er tilknyttet fastlegehjemmel i Indre Fosen kommune, eller som har et annet arbeidsforhold til kommunen, kan, etter smittevernloven § 4-9 fjerde ledd, pålegges deltagelse i arbeidet med forebyggelse, undersøkelse, behandling og pleie av personer smittet av Covid-19. Vedtaket er tidsbegrenset og opphører når den nasjonale krisen opphører.

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Torsdag 12.3.2020 erklærte statsministeren nasjonal krise i Norge, som følge av utbruddet av Covid-19/koronaviruset. Utbruddet er av Verdens helseorganisasjon (WHO) erklært som en pandemi.

Dagens organisering i legetjenesten i Indre Fosen kommune er ikke tilpasset en pandemi og er svært sårbar dersom en av de ansatte får påvist smitte. Dette kan potensielt sette store deler av legetjenesten i karantene, med svært store følger for tjenestetilbudet og innbyggernes sikkerhet. Det er derfor behov for en midlertidig omorganisering av legetjenesten, med potensielle konsekvenser for fastlegenes ansvarsområde og arbeidsoppgaver.

Det er i smittevernloven § 4-9 fjerde ledd gitt en særskilt presisering av at leger i helse- og omsorgstjenesten, uavhengig av om de er direkte ansatt eller har avtale med kommunen, vil kunne pålegges deltagelse i forebyggelse, undersøkelse, behandling og pleie av smittede personer med allmennfarlige smittsomme sykdommer. Vilåret er at det er nødvendig og at det fattes særskilt vedtak av kommunestyret, eller av det utvalg i kommunen som er satt til å behandle slike saker, rettet mot den enkelte lege. I Indre Fosen kommune er myndighet knyttet til smittevernloven delegert fra kommunestyret til helse- og omsorgsutvalget. Vedtaket

vil på vanlig måte kunne påklages til Fylkesmannen av den det er rettet mot, etter smittevernloven § 8-3.

Vurdering

Covid-19 er definert som en allmennfarlig smittsom sykdom. Etter smittevernloven er det enkelte grunnleggende rettssikkerhetsmessige krav som må vurderes ved iverksettelse av smitteverntiltak, jf. smittevernloven § 1-5. Disse kravene må vurderes i tillegg til de vilkår som følger av smittevernloven § 4-9 fjerde ledd.

Smitteverntiltak etter loven skal være basert på en klar medisinskfaglig begrunnelse, være nødvendig av hensyn til smittevernet og fremstå tjenlig etter en helhetsvurdering. Utgangspunktet er at frivillighet skal være forsøkt først, men at det likevel vil være adgang til å gjøre unntak når det foreligger en særskilt hjemmel, slik som i disse tilfellene. Det vil således være naturlig å drøfte en mulig plikt med legene i egnet fora i kommunen. Kravet til medisinskfaglig begrunnelse i smittevernloven § 1-5 må ses i forhold til både graden av smittetrussel og hvor inngripende tiltaket er. Covid-19 er per i dag erklært som pandemi. I tillegg er hendelsen definert som en hendelse av betydning for internasjonal folkehelse av Verdens helseorganisasjon.

Videre må tiltaket være nødvendig av hensyn til smittevernet. Dette innebærer at tiltaket må være egnet til å forebygge eller hindre smittespredning av den aktuelle sykdommen. Kravene til helhetsvurdering og vurdering av nødvendighet vil i de fleste praktiske tilfeller utgjøre en forholdsmessighetsvurdering. Det vil i slike tilfeller være naturlig å se på den samlede kapasiteten som situasjonen krever opp mot den belastning og ulempe et slikt vedtak vil innebære for de det retter seg mot. Nytteten av at de folkevalgte benytter seg av sin instruksjonskompetanse etter bestemmelsen må med andre ord i den konkrete situasjonen vurderes opp mot den belastning vedtaket vil medføre overfor legen(e).

Administrasjonen er klar over at et slikt vedtak er svært inngripende for hver enkelt fastlege. Intensjonen i Indre Fosen kommune er at en midlertidig omorganisering av legetjenesten, der fastlegenes oppgaver og ansvar vil bli påvirket, skal skje på frivillig basis og i tett dialog med fastlegene selv. Hvis man finner løsninger uten å bruke vedtaket, er det positivt for alle parter, men slik situasjonen er akkurat nå, anses det som nødvendig å ha vedtaket tilgjengelig.